

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/307/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2212215533
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2212215533.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a členov senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Martin Holič, v právnej veci žalobkyne: K. T., nar. XX.XX.XXXX, L. č. XXX/XXX, H. G., proti žalovanému: K. M., nar. XX.XX.XXXX, L. č. XXX/XX, H. G., zastúpený advokátom: JUDr. Milan Bányi, Nám. B. Bartóka 5, Veľký Meder, o zaplatenie 7.302,66 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 14C 294/2013-111 zo dňa 13. marca 2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom napadnutým odvolaním prvostupňový súd žalobu zamietol a žalobkyňu uložil povinnosť zaplatiť žalovanému trovy konania vo výške 282,02 eur na trovách právneho zastúpenia do 15 dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu žalovaného v O. R. E. na č. účtu XXXXXXXX/XXXX.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd po citácii § 657, 489, 490, 491 ods. 1 až 3, 492, 493, 34, 35 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, § 120 O.s.p. vecne odôvodnil tým, že žalobkyňa, ktorá tvrdila, že poskytla pôžičku, mala aj dôkaznú povinnosť a bremeno dôkazné preukázať, či reálne došlo k zmluve o pôžičke medzi ňou a žalovaným. Žalovaný spochybňoval v priebehu celého konania existenciu takéhoto právneho úkonu. Žalobkyňa poukazovala len na to, že ona hovorí pravdu, avšak svoje tvrdenie nijakým iným spôsobom nevedela preukázať. Na výzvu súdu, či mieni ešte navrhnúť nejaký dôkaz na preukázanie svojho tvrdenia, uviedla, že nevie aké dôkazy má ešte navrhnúť k svojim tvrdeniam okrem jej výpovede. Žalobkyňa svoju žalobu uplatňovala z titulu poskytnutej pôžičky, pričom jej poskytnutie opierala len o tvrdenie, že tieto peniaze poskytla žalovanému. V prejednávanej veci mala žalobkyňa bremeno tvrdenia, že so žalovaným uzavrela zmluvu o peňažnej pôžičke, že túto pôžičku mu reálne poskytla a že žalovaný jej ju nezaplatil. Z tohto bremena tvrdenia mala dôkaznú povinnosť preukázať uzavretie zmluvy, teda existenciu právneho vzťahu z pôžičky a jej skutočné poskytnutie. Tieto skutočnosti žalobkyňa nepreukázala a neboli preukázané ani predloženou kópiou vkladnej knižky, ani výzvami o zaplatenie istiny, ani svedeckou výpoveďou. Súd v konaní nemal za preukázané, že medzi žalobkyňou a žalovaným vznikol záväzkovoprávny vzťah, či už z titulu zmluvy o pôžičke alebo z iného právneho dôvodu. Z hľadiska vyhodnotenia všetkých vznesených námietok žalovaného, ktorými bola vznesená aj námietka premlčania, súd sa zaoberal aj prípadným plynutím a zachovaním premlčacej doby a dospel k záveru, s poukazom na ust. § 100 a § 101 Občianskeho zákonníka, že v danom prípade by nárok žalobkyne nebol premlčaný. Žalobkyňa s poukazom na znenie výzvy na vrátenie istiny z 10. marca 2010 a 2. júna 2010 sa žalovanému dostalo do dispozície, čo ani nenamietal, avšak ani nereagoval na ne, doručením začala plynúť žalobkyňu všeobecná trojročná premlčacia doba na uplatnenie nároku na súde.

Žalobkyňa si uplatnila nárok na súde dňa 17.09.2012 a teda je vysoko pravdepodobné, že premlčacia doba jej neuplynula.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., nakoľko žalovaný bol v konaní úspešný v plnom rozsahu. Súd mu náhradu trov priznal za 3 úkony právnej služby: 1. prevzatie a príprava zastúpenia - 66,10 eur, 2. písomné podanie - odpor - 66,10 eur, 3. účasť na pojednávaní - 69,91 eur, cestovné náklady (Veľký Meder - Dunajská Streda) - 13,09 eur, náhrada za stratu času (13,40 eur x 5 začatých polhodín) - 67 eur, spolu 282,02 eur. Súd nepriznal náhradu trov za úkon podľa § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. - písomné podanie vyjadrenia sa k sporu na súd, nakoľko sa v spise žiadne také písomné podanie vo veci samej nenachádza. Súd žalovanému nepriznal ani náhradu trov konania za účasť na pojednávaní, pri ktorom došlo iba k vyhláseniu rozsudku, nakoľko si ju žalovaný neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalobkyňa a domáhala sa, aby odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a zmenil tak, že zaviazal žalovaného na zaplatenie uplatňovanej sumy 7.302,66 eur/220.000,- Sk. Vytýkala prvostupňovému súdu, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam keď konštatoval, že žalobkyňa nedokázala uzavretie zmluvy o pôžičke. Uviedla, že súd vypočul žalobkyňu ako aj žalovaného, ktorý však všetko popieral a dokonca ani nehovoril pravdu keď uvádzal, že od žalobkyne kupoval luster za 3.000,- Sk, čo nie je pravda. Žalobkyňa zopakovala, že na pojednávaní hovorila pravdu keď tvrdila, že žalovanému poskytla na trikrát celkom sumu 220.000,- Sk, to isté uviedla aj na polícii a pri každej svojej výpovedi. Potvrdila, že pri odovzdávaní peňazí nenapísali nijaký papier - doklad, ale podľa jej vedomostí k platnosti pôžičky nie je potrebné, aby dohoda medzi stranami bola písomná. Žalobkyňa je si vedomá skutočnosti, že teraz by to mala jednoduchšie keby disponovala potvrdením o prevzatí peňazí, ale žalovaný spísať potvrdenie nechcel, pretože tvrdil, že za krátky čas peniaze žalobkyne vráti. Napriek skutočnosti, že nemá žiadny písomný doklad faktom je, že peniaze vybrala žalobkyňa zo svojej vkladnej knižky a dala ich žalovanému. Súd pri svojom rozhodovaní nebral do úvahy skutočnosť, že žalobkyňa nemá dôvod vo veci klamať a podľa všetkého súd skôr uveril žalovanému, ktorý všetko popiera a na súde uvádza nepravdivé veci. Súd by mal pri svojom rozhodovaní uvažovať aj o tom kto má aký záujem na súde povedať čo povie a ten, kto by mal vrátiť peniaze ktoré už niekoľko rokov nevrátil bude tvrdiť, že peniaze ani nedostal a súdy dávajú rovnakú váhu tomuto tvrdeniu ako tvrdeniu toho, kto chce vrátiť svoje neoprávnené zadržované peniaze.

Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalobkyne sa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. c) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) tak, že vo veci verejne vyhlásil rozsudok (§ 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je v celom rozsahu vecne správny.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobkyňou tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správny skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p., odvolací súd odkazuje na správne, podrobné a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľke.

Keďže sa odvolací súd stotožnil nielen s výrokom, ale aj s odôvodnením napadnutého rozsudku, na zdôraznenie jeho správnosti, v súlade s ust. § 219 ods. 2 O.s.p. iba dopĺňa nasledovné:

Podľa ustanovenia § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Z citovaného zákonného ustanovenia teda vyplýva, že pre uzavretie dohody o pôžičke sa nevyžaduje písomná forma, takže táto zmluva môže byť uzavretá i ústne alebo konkludentným spôsobom. Podstatnou náležitosťou obsahu takejto dohody je okrem označenia zmluvných strán, predovšetkým určenie predmetu pôžičky; z obsahu zmluvy musí vyplynúť i povinnosť dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu (peňazí). Keďže táto zmluva je reálnou zmluvou (kontraktom), k jej uzavretiu zákon vyžaduje i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. Dokiaľ k odovzdaniu peňazí nedôjde, medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky nevznikne (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 325/2009, zo dňa 30. júna 2010).

Keďže žalovaný v danom prípade popieral existenciu pôžičky peňazí od žalobkyne, na žalobkyne spočívalo dôkazné bremeno predovšetkým preukázania poskytnutia tvrdenej pôžičky žalovanému.

V zmysle § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Citované ustanovenie zakotvuje dôkaznú povinnosť účastníkov v sporovom konaní, teda povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch konania. Účastník, ktorý neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i toho účastníka, ktorý síce navrhol dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení účastníka. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť účastníka za výsledok konania pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie účastníka nie je preukázané v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre účastníka nepriaznivé rozhodnutie.

S poukazom na vyššie uvedené v danom prípade dôkazná povinnosť preukázať, že medzi účastníkmi bola uzavretá predmetná zmluva o pôžičke, na základe ktorej boli poskytnuté žalobkyňou žalovanému tvrdené finančné čiastky, spočívala na žalobkyňi, ktorá z týchto tvrdení vyvodzovala pre seba priaznivé dôsledky.

Ak teda žalobkyňa tvrdila, že žalovanému poskytla pôžičku, bolo jej povinnosťou označiť a predložiť súdu relevantné dôkazy na preukázanie tejto skutočnosti a ak tu existovali dôkazy na podporu tvrdenia žalobkyne, bolo úlohou súdu označené a navrhnuté dôkazy zákonným spôsobom vykonať, následne vyhodnotiť podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 132 O.s.p. <.

Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právny predpisom obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Prítom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

Súd prvého stupňa túto svoju povinnosť splnil, výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe odôvodnil rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, žalobkyne sa jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností nepodarilo preukázať, že žalovanému poskytla pôžičku a potom ani výšku tvrdenej pôžičky a dohodnuté okolnosti jej vrátenia. Medzi účastníkmi nebola uzavretá zmluva v písomnej forme, zmluvu o pôžičke možno uzavrieť i ústne, resp. konkludentne, no z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že došlo k platnému uzavretiu zmluvy o pôžičke. Žalovaný jednoznačne poprel akékoľvek uzavretie zmluvy o pôžičke. Pokiaľ žalobkyňa tvrdila, že viackrát žalovanému odovzdala peniaze titulom pôžičky, toto svoje tvrdenie nijako nepreukázala, pri odovzdaní

peňazí neboli žiadni svedkovia, ktorí by vedeli potvrdiť, že medzi účastníkmi došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke a k odovzdaniu peňazí.

Pokiaľ odvolateľka namietala, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, odvolací súd túto námietku považuje za nedôvodnú. Odvolateľka žiadne dôkazy na preukázanie svojich tvrdení nenavrhol a ani ich neoznačila.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, v ktorých súd skonštatoval, že Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. V zmysle § 120 ods. 1 O.s.p. však súd rozhodne o tom, ktoré z označených dôkazov vykoná. To znamená, že súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov preto nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi konania odňatie možnosti konať pred súdom a zakladajúcou tým prípustnosť dovolania. (porovnaj aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 37/1993 a pod R 125/1999). Odňatie možnosti konať pred súdom s následkom prípustnosti dovolania nezakladá bez ďalšieho ani prípadná skutočnosť, že by bolo možné mať výhrady voči dôvodom, pre ktoré súd navrhnuté dôkazy nevykonal (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18. apríla 2012, sp. zn. 6 Cdo 51/2012). Súd pri vykonávaní dokazovania nie je viazaný návrhmi účastníkov a nemá povinnosť všetky navrhnuté dôkazy vykonať. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi odňatie možnosti konať pred súdom, pretože v zmysle ustanovenia § 120 ods. 1 veta druhá O.s.p. je vecou súdu, aby rozhodol, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná. Toto oprávnenie súdu sa neviaže na návrhy účastníka konania (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 14.09.2011, sp. zn. 6 Cdo 153/2011).

Odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, v ktorom súd skonštatoval, že dokazovanie v občianskom súdnom konaní prebieha vo viacerých fázach; od navrhnutia dôkazu cez jeho zabezpečenie, vykonanie a následné vyhodnotenie. Kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou účastníkov konania, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná. Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať návrhy účastníkov na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. V prípade, že súd odmietne vykonať určitý účastníkom navrhovaný dôkaz, je jeho zákonnou povinnosťou v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nevykoná ďalšie navrhnuté dôkazy (§ 157 ods. 2 Občiansky súdny poriadok). Skutočnosť, že okresný súd a ani následne krajský súd neakceptovali návrhy na vykonanie dokazovania predložené sťažovateľom, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení jeho práv. Zásah do základného práva na súdnu ochranu či práv na spravodlivé súdne konanie by v tejto súvislosti podľa Ústavného súdu Slovenskej republiky bolo možné konštatovať len vtedy, ak by záver všeobecného súdu o nevykonaní účastníkom navrhovaného dôkazu bol zjavne neodôvodnený, chýbala by mu predchádzajúca racionálna úvaha konajúceho súdu vychádzajúca z priebehu konania a stavu dokazovania v jeho rámci, či vtedy, ak by nevykonaním navrhnutého dôkazu bol účastník postavený do podstatne nevýhodnejšej pozície ako druhá strana v konaní (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 350/08 z 30. septembra 2010).

S poukazom na vyššie uvedené zdôvodnenie, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa, vrátane závislého výroku o náhrade trov konania, osobitne odvolacími dôvodmi nenapadnutého, ako vecne správny, s použitím ust. § 219 O.s.p., potvrdil.

Senát krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.